

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 40 (711)

Gorica - četrtek 4. oktobra 1962 - Trst

Posamezna številka L 35

Zvesti Bogu in življenju

(NADSKOF VOVK OB 500-LETNICI LJUBLJANSKE SKOFIJE)

V nedeljo 9. septembra so v Ljubljani zaključili slovesnosti ob 500-letnici ljubljanske nadškofije. Ta dan je bila ob 9^h slovesna pontifikalna maša, ki jo je daroval nadškof Vovk. Udeležili so se številni visoki gostje. Med mašo je nadškof Vovk imel nagovor, ki je zaradi tehtnih izjavil važen za vse Slovence v tej usodni uri. Zato iz tega govora prinašamo troje glavnih misli:

TRDNI V VERI

»Kaj bi pomenila petstoletnica ob porušenih in zapuščenih cerkvah, kaj ob mrtvih in brezvernih srčih? Tako pa po pet sto letih vera v naših srčih se gori, da z velikimi žrtvami obnavljamo in polnimo svoje cerkve in da smo se na ta jubilej tako ganljivo in spodbudno obnavljali tudi duhovno v misijonih.

ZVESTI V ŽIVLJENJU

Noben slovenski rod še ni bil postavljen na tako odgovorno mesto kakor naš. Živimo v silnih časih, ko se lomijo svetovi. Ali bomo mogli rešiti sebi in prihodnjim rodovom tiste največje vrednosti življenja, ki nam niso bile dane le za pet sto let, tudi ne samo za tisoč let, ampak za vekomaj? Ali bomo kos tej nalogi? Bomo — ali samo z enim pogojem: da se ne izneverimo Bogu in življenju. Če se pomohkuzimo in bomo sebično iskali le svojih užtkov, bo naš narod najden prelahek in izbrisan bo s površja zemlje. Naši starši so spoštovali svetost zakona, zato je Bog blagoslovil naš narod, da je rasel in se množil, da je celil strašne rane, ki mu jih je sekal čas, da smo se množili doma in dali še svetlo spodoben delež. Samo iz tako resne službe Bogu in življenju se bomo ohranili zanaprej. Zato tisočkrat hvala junakom te službe iz vere v Boga, posebej še tistim, ki so v obrambi vere in naroda umirali. »Očem nespametnih so se zdeli mrtvi, njih odhod je veljal za nesrečno ločitev od nas, za uničenje, oni pa so v miru.« (Modr 3, 2-3).

JUNASTVO DUHOVSTVA

Skozi pet sto let nam je Bog obujal duhovniških poklicev, da je Cerkev lahko pošiljala svojim vernikom škofo in duhovnike, da so učili, sodili, vodili, molili in darovali. Brez njih bi bili studenci božjih milosti usahnili, ker nam jih Bog naklanja po svojih srednikih duhovnikih kljub njihovega človeškemu izvoru. Zato vas ob tej slovesni priložnosti na ves glas prosim, zlasti vas najmlajše: Obujajte voljo in željo, da vas Bog pokliče; junaško poslušajte klic in verjemite, da boste svojega junaštva veselili kljub vsem naporom. Vsi podpirajte delo, odgovorno in težko delo, z molitvijo in žrtvami, da ostanejo duhovniki v svoji službi sveti in močni, polni Sv. Duha v vodstvu duš. »Zetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev.« Pokličite nam jih, Bog, dajte nam jih, verniki!

BESEDA RAZLAGE

Prva misel, ki jo je nadškof Vovk poudaril, je bil torej opomin, ki ga je že apostol Pavel naslovil na prve vernike: »Stojte trdni v veri, zakaj časi so hudi!« In škof dodaja: »Z velikimi žrtvami obnavljamo in polnimo svoje cerkve.« Torej je še vera med ljudmi in sicer požrtvovalna vera, ki se ne ustraši žrtve.

Ali ni s tem dovolj povedano, kakšen je verski položaj v Sloveniji? Režim vero in versko življenje ovira, ljudje se pa tega ne ustrašijo. Zato gre tih boj med režimom in vernim ljudstvom, boj, ki nima več krvavih oblik kot od začetka, ki je pa trajen, vsakdanji, povsod pričujoč.

Ali bomo vztrajali? Ali bomo kos tej nalogi? Bomo, odgovarja msgr. Vovk, če se ne izneverimo Bogu in življenju, če se ne pomohkuzimo. Tu je druga rana, na katero je nadškof položil svoj prst, morda še hujša in nevarnejša od prejšnje: po-

časno izumiranje Slovencev zaradi nemoralnosti, ki se tudi uradno širi pod geslom socialistične etike in spolne vzgoje, ter zaradi propadanja slovenskih družin, katerega glavni vzrok so razporoke. Glede tega govorijo uradne številke: Leta 1950 je bilo v Sloveniji sklenjenih 14.469 zakonov; razporok pa je bilo 924. Leta 1955 je bilo pri približno enakem številu porok 1.155 razporok. Čez šest let, leta 1961, pa je bilo porok 14.368, razporok pa 1.562. Leta 1955 je bila razvezana vsaka dvanajsta zakonska zveza, leta 1961 pa že vsaka deveta (Delo 24.8.1962). K temu prištevamo še uzakonjenost splava in javno širjenje kontracepcije, pa dobimo tragično podobo, v kakšnih življenjskih pogojih živi danes slovenski narod. Če gremo tako naprej, bo socializem postal glavni grobar slovenskega naroda. Zato žalostno opozorilo nadškofa Vovka: »Če se pomohkuzimo... bo naš narod najden prelahek in izbrisan bo s površja zemlje...«

Tretja skrb: duhovski naraščaj! Družine morajo skrbeti, da ne usahne telesno življenje, duhovniki pa bodo skrbeli, da se ne posuši duhovno, nadnaravno življenje milosti. Treba je junaštva za to službo, pravi nadškof, saj je danes že redek tisti duhovnik, ki ni okusil zaporov ali ki vsaj ni bil še na zaslišanju pri OZNI. »Ali, verjemite, veseli boste svojega junaštva,« pristavlja ljubljanski nadpastir.

Pri vsem tem pa želi režim, naj bi vsi molčali, ali bolje, naj bi vsi trobili na njegove trobente in tolkli po njegovih bobnih v slavo in čast sreči, ki jo socializem prinaša jugoslovanskim narodom. Toda mi katoličani si tudi zemsko srečo drugače predstavljamo, kakor pa jo socializem prinaša, zato ne samo ne moremo odobravati takega socialnega sistema, temveč tudi ne smemo k njemu molčati, saj je Cerkev zato postavljena, da skrbi za pravi in resnični blagor ljudi v zemskem in še bolj v posmrtnem življenju.

Jemen postal republika

V mali arabski državi v južnem delu Arabskega polotoka je pretekli teden vojska izvedla državni udar, odstavila kralja Imana Ahmeda in proglasila republiko, ki so jo uradno imenovali: Jemenska arabska republika. Mladi kralj, ki je komaj nasledil pred tedni umrlega očeta, je padel v bojih z uporniki. Jemenska vojska je svoj poseg v državne zadeve opravičila z razlogom, »da bi rešila deželo in ljudstvo diktature fevdalne monarhije«.

Položaj ni še docela razjasnjen, čeprav kaže, da vojska, ki je izvedla državni udar, nadzoruje položaj v deželi. Večina plemen je tudi baje pristopila na njeno stran. Ona plemena pa, ki so ostala zvesta monarhiji, se po zadnjih poročilih pripravljajo, da pridejo v protiofenzivo. Njih poveljstvo je prevzel princ Saif El Islam, stric umorjenega kralja.

Če bo res prišlo do oboroženih spopadov, zna vsa zadeva imeti resne zapetljaje v arabskem svetu. Nasser je namreč že priznal novo jemensko republikansko vladno, medtem ko Jordanija še vedno priznava monarhijo. Tudi saudski kralj podpira naslednika umorjenega princa, ki hoče ponovno uvesti monarhijo. — Izmed ostalih je novo vladavino v Jemenu priznala Sovjetska zveza. Ostale države pa čakajo, da se položaj razčisti.

Jemen leži v jugovzhodnem delu Arabskega polotoka ob Rdečem

Brežnev v Jugoslaviji Sveti oče v Loretu in Assisiju

Danes ali najkasneje jutri v petek 5. oktobra se zaključijo desetdnevni uradni obisk predsednika prezidija vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze Leonida Iljiča Brežneva v Jugoslaviji. Njegov obisk sledi povabilu, katero je maršal Tito naslovil pred šestimi leti in sicer leta 1956 na tedanjega sovjetskega poglavarja Vorošilova. S formalnega stališča je torej Leonid Brežnev sedaj vrnil obisk predsednika Tita v Sovjetski zvezi junija leta 1956. Toda z ozirom na dejstvo, da je do vrnitve obiska prišlo šele po šestih letih in posebno še z ozirom na dogodke, ki so se v tem času pripetili, predstavlja prihod sovjetskega državnega poglavarja v Jugoslavijo mnogo več kot navadno vljudnostno vrnitev obiska. To je posebno razvidno iz zunanjih okoliščin, v katerem se je obisk razvijal, kakor tudi iz komentarjev tako uradnih krogov kot jugoslovanskega tiska.

»Leonid Iljič Brežnev prihaja k nam v času, ko se jugoslovansko-sovjetsko sodelovanje razvija na raznih področjih,« komentira obisk ljubljansko »Delo«. »V zadnjem letu je prišlo med predstavniki obeh držav do plodnih stikov in koristnih pogovorov: pogovori med ministroma za zunanje zadeve Kočo Popovičem in Andrejem Gromikom, obisk naše parlamentarne delegacije pod vodstvom Petra Stamboliča in pogovori Todorovič-Mikojan. Pred kratkim smo podpisali pomemben protokol o povečanju blagovne izmenjave med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, ki določa za leto 1963 dvakrat večjo izmenjavo v primerjavi z letom 1961.«

S tega vidika gledano, obisk Brežneva res predstavlja nekako formalno kronanje dolgega in mučnega procesa zblizanja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. Ta proces, ki se je pričel z majskim obiskom Hruščeva leta 1955 v Beogradu, je bil vse prej kot lahek in linearen. Najbolj kritično je bilo v tem oziru leto 1956, ko je na Madžarskem izbruhnila revolucija, katere odmevi so negativno vplivali dolgo časa na sovjetsko-jugoslovanske odnose. V komunističnem taboru so obdolžili jugoslovanske komuniste, da so njihove politične koncepcije o neodvisnosti in enakopravnosti vseh socialističnih držav spravili madžarske in poljske rodoljube do upora proti komunističnemu režimu. Tedanjega madžarskega državnika Imreja Nagyja, ki se je zatekel v jugoslovansko veleposlaništvo v Budimpešti, so kljub dani besedi Sovjeti ugrabili in ga nato usmrtili.

Vsi protesti jugoslovanske vlade niso nič zalegli. — Komaj vzpostavljeni stiki po mučnih dogodkih leta 1948 so bili tako nenadoma pretrgani in napetost na mejah zopet vzpostavljena. Očividci znajo povedati, da se sovjetske čete ob zatrtju madžarske vstaje ne bi niti za trenutek obotavljale prekoračiti madžarsko-jugoslovansko mejo, če bi jo našle nezadržano. Toda jugoslovanski komunisti, ki iz lastnih izkušenj dobro poznajo taktiko svojih sovjetskih tovarišev, so še v času poslali na mejo tanke in vojaštvo. Kljub temu jih je jugoslovanska vojska na nekaterih prehodih morala pogrnati nazaj.

Več let je moralo preteči, predno so se sovjetsko-jugoslovanski odnosi spet normalizirali. Vendar tudi v teh zadnjih letih ni manjkalo napadov na jugoslovanski revizionizem ob raznih prilikah in posebno v tisku. V tej protijugoslovanski propagandi sta se posebno odlikovala Kitajska in mala Albanija. Medtem ko je Moskva sčasoma na ostale satelite toliko vplivala, da so v glavnem prenehali z napadi (čeprav ne povsem), Kitajcev in Albancev ni uspela ukrotiti. Ravno med bivanjem Brežneva v Jugoslaviji je glasilo kitajskih komunistov »Ljudski dnevnik« ostro napadlo maršala Tita, »hlapca ameriškega imperalizma« in tovariša Hruščeva, ker se z njim družijo. Čeprav je napad iz Pekinga naperjen bolj proti Moskvi kot Beogradu, vendar je jasno razvidno, da so Kitajci in seveda Albanci odločno nasprotni spravi z jugoslovanskimi komunisti.

ZAHODNI KOMENTARJI

Politični pomen obiska Brežneva v Jugoslaviji si večina zahodnih opazovavcev razlaga z gospodarskimi razlogi. Jugoslavija se je — po samih izjavah maršala Tita — letos znašla v znatnih gospodarskih težavah zaradi nastajajočega Evropskega skupnega trga. Njeni proizvodi tako po ceni kot po preciznosti ne vzdržijo mednarodne konkurence na Zapadu, ki je močno industrijaliziran. V nerazvite države v Afriki in Aziji, čeprav je z njimi v odličnih političnih stikih, tudi ne more več kot toliko izvoziti, ker so uboge. Ostanejo samo še države vzhodnega bloka, ki niso glede kakovosti tako zahtevne. Zblizanje s Sovjet-

Z začudenjem, a tudi z veseljem so katoličani po svetu sprejeli vest, da je sedanjji papež Janez XXIII. sklenil obiskati Loreto in Assisi. Potoval bo z vlakom v spremstvu štirih kardinalov. Za praznik sv. Frančiška bo prispel v Assisi, kjer se bo poklonil na grobu asiškega ubožca. V Loretu pa bo Materi božji priporočil ekumenski koncil, ki je tik pred otvoritvijo. Zadnje potovanje kakega papeža izven vaticanske države je bilo pred sto leti, ko se je tedanjji sv. oče Pij IX. peljal v Veletri na otvoritev tamkajšnje železnice.

ske zvezo bi naj bil prav poskus v tej smeri. S tem v zvezi velja še omeniti, da so jugoslovanski krogi dajali bolj povdarek na odnos med državama kot med partijama, odnosno na sodelovanje bolj na gospodarskem in kulturnem področju, kot na političnem.

Jugoslavija si torej od izboljšanja odnosov z Vzhodnim blokom obeta znatne gospodarske ugodnosti. Na drugi strani pa Sovjetska zveza želi biti v dobrih odnosih z Beogradom, katera je v zelo dobrih političnih odnosih s takimimenovanimi nevezanimi državami. Te namreč preko Organizacije združenih narodov igrajo zelo pomembno vlogo pri glasovanjih o raznih mednarodnih vprašanjih, ki so na dnevnem redu v tej organizaciji.

In kako gleda jugoslovansko ljudstvo na to zblizanje z Moskvo? Uradnih virov v tem oziru nimamo, ker je tisk v Jugoslaviji državni monopol in poroča tako kot je od zgoraj ukazano. Toda iz razgovora oseb, ki pridejo ali pa grejo v Jugoslavijo, je razvidno, da ljudstvo ni nič kaj navdušeno nad pretesno naslonitvijo na Vzhod, ker pač vedo, da »raja« ne more dati, kdor ga sam nima.

Nova alžirska vlada

Alžirija je končno dobila svojo prvo redno vlado. Narodna skupščina je iz svoje srede izbrala voditelja Ben Belo za predsednika vlade. Še prej pa je ista skupščina na svoji prvi seji izvolila Ferhata Abbasa za svojega predsednika.

S tem je mlada alžirska država po začetnih negotovostih stopila v redni tir. Tega dejstva so vsi veselili, zlasti so zaradi tega pomirjeni francoski vladni krogi, ki vidijo v tem odstranitvi nevarnosti za učinkovito sodelovanje med Francijo in Alžirijo v smislu evianskih sporazumov. — Predsednik Ferhat Abbas je v svojem nastopnem govoru zagotovil lojalno spoštovanje evianskih sporazumov.

Nepismenost v svetu

V Rimu so se zbrali predstavniki 64 držav na svetovni kongres »Abeceda in družba«. Kongres je bil sklican na pobudo sekcije Združenih narodov UNESCO, ki skrbi za kulturni razvoj v svetu. Dognali so, da je na svetu najmanj 700 milijonov ljudi, ki ne zna ne brati ne pisati. Šele prihodnje leto bo izdelan načrt, ki predvideva desetletno kampanijo v svetu za pobijanje nepismenosti. Indija, ki šteje 440 milijonov prebivalcev, ima 300 milijonov nepismenih ljudi. Podobne številke, v sorazmerju s prebivalstvom, najdemo tudi v drugih državah azijske celine. Čim večja je beda narodov, tem večja je tudi kulturna zaostalost in nepismenost. To velja tudi za Afriko, zaostale pokrajine Amerike in tudi južne Italije.

KRŠČANSKI NAUK

Kako se deli mašniško posvečenje

Najprej sprejme škof mladega kandidata v cerkveno službo s tem, da mu podeli tako zvano *tonzuro*, ki pomeni odpoved svetu in vstop med tiste, ki služijo oltarju. Škof mu odreže nekaj kosmičev las na glavi in mu da cerkveno obleko, to je belo srajčico, kot jih nosijo naši strežniki pred oltarjem.

Ako se fant skaže vrednega, prejme sčasom 4 nižje redove, s katerimi dobi večje pravice pri oltarni službi: pri cerkvenih vratih, pri prenašanju sveč, kadila, vode in vina, knjig za sveto branje.

Ko je te službe povoljno izvrševal — in med tem časom tudi pridno študiral in napredoval v svetem in bogoljubnem življenju, je pripuščen k dvema višjima redovima, ki sta določena za najbližjo službo pri darujočem mašniku.

Prvi teh dveh je *subdiakon*, pri katerem klerik že napravi objubo, da se ne bo nikdar poročil s kako žensko, ker se ta dan za vedno poroči s sv. Cerkvijo. To je tako zvan cerkveni *celibat*, ki ga veže do smrti. Subdiakon služi pri sv. maši vedno na *levi* strani duhovnika in poje med slovesno sv. mašo list pred evangelijem.

Drugi višji red je *diakon*, ki daje diakonu pravico, da poje pri slovesni sv. maši evangelij in služi mašniku ob njegovi *desni* strani pri darovanju kruha in vina, pri povzdigovanju in tja do obhajila. Ob koncu sv. maše odpusti vernike z besedami: *Ite, missa est.* — Diakon dobi tudi že pravico do svetega Rešnjega Telesa: sme ob gotovih pogojih že obhajati vernike. Tako je diakon že nekaka desna roka mašnikova in ko dokonča svoje študije ter zvesto vrši svojo službo, ima pravico, da dobi še mašniško posvečenje.

Pri mašniškem posvečenju, ki je dolgi, s sv. mašo združeni obred, moli najprej škof z navzočimi duhovniki nad diakonom, ki na obrazu leži na tleh, litanije vseh svetnikov. Zatem škof položi v tihoti roko na glavo in v svojem srcu kliče Sv. Duha nad posvečenca; za škofom storijo isto vsi navzoči duhovniki.

Kot znak duhovniške časti da škof novoposvečenca štolo in mašni plašč. Nato mu mazili roke, izroči pateno s hostijo in kelih z vinom ter mu reče: »Sprejmi oblast darovati sv. mašo za žive in mrtve.« — Skupaj z novomašnikom daruje nato škof najvišjemu Bogu presveto daritev sv. maše.

Po končani sv. maši položi škof še enkrat novoposvečenca roke na glavo in mu da oblast odpuščati grehe. Novomašnik pa objubi škofu in njegovim postavnim naslednikom svojo pokorščino.

Iz življenja Cerkve

Škofovsko posvečenje v Stokholmu

V sijajno okinčani občinski palači v Stokholmu je pretekli teden prejel škofovsko posvečenje msgr. John E. Taylor. Že 431 let, to je od leta 1531, niso na Švedskem posvetili nobenega katoliškega škofa. Uradna vera na Švedskem je namreč luteranska. Katoličanov je komaj 28 tisoč, od teh 20.000 naseljenecv iz drugih dežel.

Rim za koncil

Mesto Rim se pripravlja, da na dostojen način prouči pričetek 2. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zboru. Vse glavne ceste in trge bodo okrasili s cveticami in zastavami. Pred pričetkom koncila bosta župan in občinski svet v posebni avdienci izročila papežu simbolični dar — umetniški kelih. Na čast koncilskih očetov bodo priredili na Kapitolu svečan sprejem.

Vera in znanost

Med vero in znanostjo obstaja še vedno pregrada, ki jo je ustvaril človek, tako je trdil jezuitski pater Patricij Treanor, član vatikanskega astronomskega zavoda na skupščini angleške zveze za napredek znanosti, ki se je vršila v Manchesteru. Ni razdora med znanostjo in vero je nadaljeval pater, pregrada obstaja le med znanstvenikom in Bogom. Zaradi pomanjkljivega poznanja verskih problemov so številni znanstveniki povezali vero med mladostne spomine. Znanstveniki morajo smatrati katoliško Cerkev kot sodelavko in ne kot nasprotnico. Da znanstvenikom olajša to nalogo, mora Cerkev gojiti spoštovanje in upoštevanje znanstvene miselnosti in iskati novih metod za prikaz resnice.

Redovniki sv. Frančiška

Vseh frančiškanskih redovnikov na svetu je trenutno 46.650, ki so porazdeljeni takole: manjših bratov je 27.000, konventualcev 4.200 in kapucinov 15.450. Kar se tiče redovnic, pa je položaj tale: klaris je 15.500, redovnic tretjega reda 176.873. Članov frančiškovega tretjega reda pa je na vsem svetu 2 milijona 200.000

Delavci in koncil

Svetovni svet krščanskih delavskih gibanj, ki se je nedavno sestal v Nimbergu na Nizozemskem, je izdal uradno poročilo o stališču krščanskih delavcev do koncila. Delavci, tako pravijo v poročilu, se zavedajo zgodovinske važnosti bližnjega koncila. Prepričani so, da bodo ideali pravičnosti in bratstva, za katere se bore, bolj razumevani in bolj uspešno iskani ob aktivnem sodelovanju vseh kristjanov v skladu s poslanstvom Cerkve. Krščanska delavska gibanja izražajo svoje neomejeno zaupanje v sklepe koncila, ki se bodo tikali tako življenja Cerkve kot vzpostavitev resničnega krščanskega socialnega reda.

Nigerija

V Nigeriji je 1 milijon 800.000 katoličanov. Čeprav predstavljajo med 32 milijoni prebivavcev dežele skromno manjšino, imajo vendarle zelo dobro organiziran tisk. Dva najbolj brana tednika sta *The Leader* na vzhodu in *The Independent* na zapadu dežele. Zelo je razširjen tudi mesečnik *Catholic Life*. Katoličani bivajo v vzhodnih in južnih pokrajinah Nigerije, medtem ko na zapadu in severu prevladujejo muslimani.

VESTI O KONCILU

Jugoslovanski in poljski škofje v Rimu

Kolikor nam je znano, so jugoslovanske oblasti dale dovoljenje vsem škofom, da smejo na ves. cerkv. zbor. Nekateri so že v Rimu, drugi pa odpotujejo te dni. Doma bo pa ostal msgr. dr. Srebernič, ki zaradi starosti ne more na tako dolgo pot. Nadškof Vovk je v Škofijskem listu objavil, da odide v Rim v petek, 5. t. m. Toda zadnje vesti pravijo, da je potovanje odložil zaradi zdravja. Vsekakor ni gotovo, če bo ljubljanski nadškof mogel na vesoljni cerkv. zbor. Pač pa pojde mariborski msgr. Držičnik.

Poljski primas bo odpotoval na koncil

Poljski primas kardinal Wyszyński je v soboto 30. septembra objavil pastirsko pismo, s katerim obvešča vernike, da bo v kratkem odpotoval v Rim skupno s precejšnjim številom poljskih škofov. To je prvo uradno obvestilo poljskega primasa, potem ko so komunistične oblasti stalno odrekale dovoljenje nekaterim poljskim škofom. Kardinal je tedaj izjavil, da se tudi on ne bo podal v Rim, če ostalih škofov ne bodo pustili, da odpotujejo z njim. Sedaj se je zvedelo, da je veliki večini 35 škofov, ki so vprašali za dovoljenje, bilo odobreno, da lahko potujejo v Rim.

Dolgo je ostalo nerešeno vprašanje, ali se bodo poljski škofje mogli udeležiti vesoljnega cerkv. zbora. Casopisi so pisali to in ono. Končno je prišla vest, da so varšavske oblasti izdale dovoljenje kard. Višinskemu in številnim drugim škofom, da smejo na koncil. Ni pa še gotovo, ali so to dovoljenje dobili vsi škofje ali samo večina izmed njih. — V petek, 5. t. m. bodo skupno odpotovali v Rim.

Zasedanja na koncilu

Objavili so uredbo o začetku in koncu koncila ter o javnih zasedanjih. Pred začetkom vesolj. cerkv. zbora se bodo vsi kardinali in škofje zbrali v vatikanskih palačah, od koder pojdejo skupaj s papežem skozi bronasta vrata preko

Stenografija na koncilu

Poročali smo že, da bodo na koncilu posebni stenografi zapisovali vse govore. Razen tega bodo tudi vse govore registrirali na magnetofonskih trakovih. Ta registracija bo sicer izredno koristna, ker bo ohranila živi glas koncilskih očetov. Toda vsi poznajo težave, da se govorniki sami večkrat premikajo in se oddaljijo od mikrofona, ki na ta način ne more zajeti izgovorjenih besed. Branje magnetofonskega traku prav tako zahteva mnogo časa in ker se neprestano vrti, ovira naglo ugotovitev in proučitev odstavka govora.

Iz vseh teh razlogov so sklenili, da bodo vse govore na drugem vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru tudi stenografirali. To delo bodo izvršili stenografi, ki bodo v ta namen primerno izvežbani.

STENOGRAFIJA V STARIH ČASIH

Gotovo, ta sklep ne predstavlja nobene novosti. Stenografijo so poznali že Egipčani, toda bolj kot okrajšavo za zgoščitev številnega materiala kakor pa kot sredstvo neposrednega pisanja kakega govora. V Grčiji so uporabljali stenografijo, da so ovekovečili besede velikih mož. Pravijo, da je Ksenofont stenografiral vse Sokratove govore. Bolj točne so vesti, ki jih imamo o latinski stenografiji, v kateri se zlasti odlikuje sloviti Mark Tulij Tiron, Ciceronov osvobodjenec, po zaslugi katerega imamo ohranjene Ciceronove govore.

Z zgodovino Cerkve je postala stenografija zelo razširjena. Nekateri menijo, da so stenografski znaki služili za sestavo evangelijev. Ricciotti je prepričan, da je sveti Pavel narekoval svoja pisma resničnim stenografom, ki so jih takrat imenovali notarii.

STENOGRAFIJA NA CERKVENIH KONCILIH

Ti notariji so že metodično delovali na škofovski konferenci v Kartagini, ki jo je leta 411 sklical sv. Avguštin, in na pape-

škem dvoru, kjer nam je »notar« Emilijan na ta način ohranil dela sv. Gregorija Velikega.

Kar se tiče ekumenskih koncilov, je verjetno, da je na nicejskem koncilu, ki je bil prvi vseh koncilov, že delovala stenografska služba v pristnem smislu besede. Če govorimo o stenografiji in koncilih, imamo najbolj zanesljive vesti za prvi vatikanski koncil. Takrat je skupina 23 mladih duhovnikov, ki jih je pripravil in vodil stenograf italijanskega senata Don Virginio Marchese, stenografirala govore v latinščini, pri čemer je uporabljala stenografske metode, ki so jih vsi poznali. V tej skupini so bili Italijani, Francozi, Angleži, Nemci, Iraci, Severni Američani in Skoti. Med temi je bil tudi gojenec francoskega zavoda, za katerega je v teku proces za beatifikacijo: pater Leon Dehon, ustanovitelj kongregacije duhovnikov Svete Srca, ki je umrl leta 1925. Dehon je avtor dragocenega dnevnika o koncilu, ki je poln zanimivih vesti in posrečenih pripomb. Ta dnevnik so nedavno objavili.

Uvod in pripombe je napisal minutant tajništva glavne pripravljalne komisije za drugi vat. koncil msgr. Carbone. Če se omejimo na težave, ki jih je imel Dehon kot stenograf, lahko povzamemo iz njegovega dnevnika, da so madžarski patri z lahkoto govorili latinščino, ker je bil takrat ta jezik uradni jezik v parlamentu in na sodiščih Madžarske. Italijani in Španci so prav tako z lahkoto govorili latinščino. Včasih prehitro za stenografa. Ti so se lahko posmihali, ko so poslušali izgovorjavo koncilskih očetov drugih narodnosti. Način, kako so izgovarjali latinščino nekateri nordijski škofje, je bil zlasti težak za poslušavce, ker niso razlikovali n. pr. med »verus« in »ferus« (resničen in divji). Tudi Špancem je bilo večkrat težko slediti, ker so v svoji izgovorjavi mešali vesede »viver« z »biber« (živeti in piti). Nemci so izredno dobro poznali latinščino, toda na njihovih ustnicah je bila za stenografe ostra in trda.

Nekateri škofje, ki so prišli iz misijonov, so uporabljali brez vsakih pomislekov številne barbarizme. Toda po zaslugi latinščine, tako pripominja Dehon, so se vsi koncilski očetje z lahkoto razumeli.

STENOGRAFIJA NA PRIHODNJEM VESOLJNEM CERKV. ZBORU

Brez latinščine bi postala tista skupščina pravi Babilon jezikov. Kar se tiče dela stenografov, so storili, kar je bilo v njihovih močeh, predvsem če upoštevamo, da so poznali samo stenografijo svojih jezikov in ne posebne latinske stenografije. Za drugi vatikanski koncil so se zato odločili za korenito spremembo v skladu z napredkom našega časa. Meseca marca letos so pričeli s pravo šolo za koncilsko stenografijo, ki so jo zaključili pred velikimi počitnicami. Ta šola je imela svoj sedež v palači kongregacij na cesti Via della Conciliazione, ki vodi na trg sv. Petra. Vodja te šole je bil specialist za to materijo dr. Alojz Kennerknecht, profesor za stenografijo za tolmače na univerzi v Mainz, katerega je predstavil tehnično-organizacijski koncilski komisiji monakovski nadškof kardinal Doepfner. Profesor Kennerknecht je avtor osebne metode za latinsko stenografijo in za moderne jezike. O tej materiji je objavil že številne razprave. Njegova prva naloga je bila izbrati 42 mladih duhovnikov in bogoslovcev iz rimskih zavodov. Po končani izbiri izhajajo, da 42 bodočih stenografov 2. vatikanskega cerkv. vesoljnega zbora pripadajo 14 različnim narodom in sicer iz Nemčije, Avstrije, Ceylona, Egipta, ZDA, Francije, Indije, Velike Britanije, Irske, Italije, Mehike, Paragvaya, Ruanda-Urundi in Spanije. Solo so imeli vsak večer dve uri. Metoda je obstajala v tem, da so se stenografi pričeli predvsem latinsko stenografirati, nato pa stenografirali drugih jezikov. Kot je znano bodo na koncilskih komisijah lahko govorili koncilski očetje v svojem jeziku, kar bodo takoj nato prevedli v latinščino. Na plenarnih zasedanjih bodo govorili samo latinsko. To pa ne izključuje, da ne bi govorniku ušla kaka beseda v njegovem jeziku, ali da bi hotel z njo poudariti svojo misel. Stenografi bodo sedeli za mizo, ki bo v sredi koncilске avle, tako da bodo lahko na najboljši način slišali govornike. Delo bodo vršili v obliki, ki je v rabi pri vseh parlamentih sveta. Govore različnih govornikov bosta vedno stenografirala po dva stenografa istega jezika, največ pet do 10 minut. Takoj nato se bosta lahko umaknila v posebej pripravljeno dvorano, kjer bosta prevedla svoje stenografske zapise, pri čemer se bosta posluževala za točneje-

Izredna zastopstva

na otvoritvi koncila

Ze zadnjic smo poročali, da bodo na slovesen začetek koncila prišla številna posebna diplomatska zastopstva. Sedaj je Osserv. Romano objavil, da se je takih izrednih zastopstev priglasilo že 75 in da še pričakujejo nekaj nadaljnjih. Med njimi so zastopane države iz vseh delov sveta, številna zastopstva bodo tudi iz novih držav, ki so komaj pred kratkim postale neodvisne. Seveda bo v številu teh zastopstev manjkala ves komunistični svet. Ta ne priznava duhovne sile Vatikana in katol. Cerkve, zato tudi ne bo poslal svojih zastopnikov na otvoritev koncila. — To je novo slabo izpričevalo o kulturnosti socialističnih diktatur.

še pojasnilo tudi svojega spomina. Medtem ju bosta nadomeščala druga stenografa vedno istega jezika. Prevledene strani govora in napisane na stroj bodo lahko takoj izročili predsedstvu in tudi samemu govorniku, tako da se bo lahko spomnil, kar je povedal. Nadaljnje strani bodo pripravljene in izročene na isti način. Ti mladi duhovniki in bogoslovci, ki so bili izbrani, da izvrše tako častno in delikatno nalogo, so lahko srečni, kajti na nobeni univerzi na svetu ne bi mogli slišati toliko zanimivih pripomb, zbrati toliko zakladov znanosti in izkušenj in slediti podobnim predavanjem iz teologije, kanonskega prava in pastorale.

Toda posebna prisega, ki jo bodo morali položiti pred pričetkom del, jih bo vezala, da bodo morali ohraniti popolno tajnost mnogo let. Danes vsi poznajo imena oseb, ki so bile stenografi na prvem vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru. Nekega dne bomo morda govorili tudi o teh mladih ljudeh, ki so se sedaj pripravili, da bodo stenografi na drugem vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru.

Izredna slovesnost ob otvoritvi vesoljnega cerkvenega zbora

V sinovskem upoštevanju priporočila sv. očeta Janeza XXIII., tik pred otvoritvijo vatikanskega cerkvenega zbora, se bo vršila v Solkanu izredna verska pobožnost, katere bi bilo lepo in prav, da bi se udeležilo čim več ljudi tudi z ozirom na bogat spored, ki ga tukaj objavljamo:

V nedeljo 7. oktobra, ko obhajamo tudi praznik rožnovenske Matere božje, z začetkom ob 3^h popoldne bo v solkanski dekanjski cerkvi najprej priložnostni govor novega gvardiana na Sv. gori patra Martina Pirca. Sledil bo slovesen evharistični blagoslov s klicanjem Sv. Duha, ki naj razlije svojo luč in moč na delo zbranih očetov v Vatikanu. Nato nastop cerkvenih zborov iz Solkana, Kronberka, Grgarja, Sempetra in Dornberka. Končno še primerne akademija tudi ob prazniku rožnovenske Matere božje.

Kdor bo torej pohitel v nedeljo popoldne v solkansko cerkev, bo preživel lepe trenutke v uteho svojih verskih čustev vdanosti sveti Cerkvi, ki se pripravlja na velike dogodke svoje zgodovine, in bo hkrati obogatil svojega duha ob besedi in pesmi govornika in zborov izbranih vasi.

Moskovska Pravda in brezbožna propaganda

Sedanja raven protiverske propagande ne odgovarja potrebam časa in ne sklepom 22. strankinega kongresa o ideoloških problemih, tako pravi v uvodniku sovjetske Pravde. Brezbožna, znanstvena vzgoja delavcev je še dalje priložnostna in ne vpliva na množico vernikov; ni ne sistematična ne stalno usmerjena, kot bi to zahtevale okoliščine. Zato člankar poziva strankine pokrajinske in krajevne organizacije in vse ustanove za kulturno in ideološko oblikovanje, da prično odločno delovati na tem važnem področju. Protiverska in znanstvena propaganda mora biti, tako podčrta člankar, sistematična in dobro usmerjena. Potrebno je s potrepljivostjo in prepričljivostjo pojasniti, da Boga ni. Potrebno je brez prestanta razkrinkavati lažnost verske morale in poizkuse cerkvenega sveta, ki bi se rad prilagodil pogojem našega časa. Potrebno je dokazati, ne da bi se utrudili, popolno nespravljivost med znanstvenim komunizmom in vero, da bo sovjetsko ljudstvo končno rešeno verskih predsodkov, postal aktiven graditelj bolj vesele in bolj pravične človeške, to je komunistične družbe.

Navzlic pol stoletju sovjetskega režima, tako trdi dalje uvodničar, je ideologija preteklih časov še vedno globoko zakoreninjena v duhu ruskega ljudstva in je ni mogoče zlahka odstraniti. Verski predsodki in vraže predstavljajo za sovjetsko ljudstvo največjo oviro, da bi pokazalo vso ustvarjalno silo v delu, v socialnem življenju in v zgraditvi komunistične družbe. S tem člankom je Pravdi ušlo trojno dragoceno priznanje: njen poziv javno prikaže neuničljivo silo verskega čustva in vere ruskega naroda; korenito in absolutno nespravljivost med komunizmom in vero; in priznanje vesoljnosti Cerkve, ki se lahko prilagodi, čeprav zvesta nespremenljivemu zakladu vere, ljudem vseh prostorov in vseh časov.

Spominski večer prof. M. Fileja

V tihi žalosti smo se zbrali zadnje nedelje v septembru v dvorani Katoliškega doma, da se oddolžimo spominu našega zaslužnega moža in ljubitelja mladine prof. Mirka Fileja. Ko je pred tremi meseci umiral, so izveneli akordi njegove zadnje pesmi na šolskem dvorišču, preden so učenci in dijaki nastopili svoje velike počitnice. V novo šolsko leto jih bo sedaj spet spremljal spomin na priljubljenega profesorja. A ne samo šolsko mladino, tudi nas starejše, zlasti še njegove pevce bo spomin na ta bogati in duhovno poglobljeni večer krepil in tolažil. Sedaj se vse bolj občutimo, da nas dobri profesor ni zapustil, ampak je duhovno vedno med nami. Veliki možje ne umrjejo nikdar, oni v svojih delih večno živijo.

Polna dvorana je dovolj zgovorno pričala, koliko ljubezen je pokojni profesor razdelil med naše ljudstvo. Prišli so naši izobraženci, mladina, meščani in ljudje s podeželja, predstavniki iz Trsta in s Koroške, vsi z istimi občutki žalosti in hvaležnosti do moža, ki je dve desetletji in pol spremljal naše življenje s pesmijo in vrgal v mladih srcih najplemenitejša čustva ljubezni do Boga in domovine.

Lira na ozadju odra je pričala, da je bil profesor Filej pevec po božji volji.

Številno občinstvo je najprej pozdravil predsednik Zveze slov. kat. prosvete, dr. Kazimir Humar. Ni mu bilo lahko govoriti o možu, ki je toliko svojih duševnih zmognosti prispeval h gradnji Katoliškega doma, ne slutiti, da bo prav njegova spominska proslava prva v tem domu. Njegovo misel, naj bi ob tem dnevu postavili prvi kamen za profesorjev spomenik na pokopališču, je občinstvo z ganotjem in odobravanjem sprejelo.

Ko se je nato odprla zavesa in je pred nami na odru stal številni zbor »Lojze Bratuž«, so se vsa srca stisnila v bolečini. To je bil njegov zbor, v katerega je položil vso ljubezen, se žrtvoval zanj do smrti. Kako si je želel, da bi vsi pevci nastopili na odru v enotnih oblekah. To je bila ena njegovih zadnjih skrbi pred smrtjo. Preskrbel jim je obleke, njegova zamisel se je na tem večeru uresničila, a njemu ni bilo dano, da bi to doživel. Z globokim občutkom, kakor bi peli pri najsvetejši daritvi, so njegovi pevci zapeli Gallusovo »Eccle quomodo«, katero je že on učil v ciklusu Gallusovega koncerta, katerega je s toliko ljubeznijo pripravil.

Dirigent prof. Ivo Bolčina, ki je prevzel za profesorjem tako odgovorno in zahtevno mesto, zasluži za veliko prizadevanje in požrtvovalnost, priznanje in pohvalo.

Z največjo pozornostjo in ganjenostjo smo nato prisluhnili temeljito pripravljene-

mu spominskemu govoru g. Maksa Komaca o pokojnem prof. Mirku Fileju. Spremljali smo ga iz otroških let v Medani, preko šolske dobe v malem in velikem semenišču do nove maše v Medani 23. maja 1937 in nato še dalje skozi duhovniška leta v Idriji, Devinu in Mavhinjah do sončne Gorice, ki je postala njegov drugi dom. Skozi vsa ta leta ga je spremljala pesem in neutolažljiva želja, da bi to pesem posredoval vsem, zlasti še ljubljeni mladini. Zato se je pozneje kot duhovnik z vso vneto lotil tega dela na šolskem polju kot profesor glasbe in petja in kot pevovodja zborov svojih jar, in končno do zadnjega in njemu najdražjega zbora SKPD »Lojze Bratuž«.

Hvaležni smo g. Maksu Komacu za skrb in ljubezen, katero je položil v spominski govor o pokojnem profesorju. Zlasti mladina naj bi si njegove besede vtisnila globoko v srce.

Nastopili so nato zbori Zveze. Prvi je bil na vrsti steverjanski mešani zbor, katerega je zaradi boleznih pevovodje Hermana Srebrničiča vodil g. Zdravko Klanjšček. Zapel nam je dve cerkveni pesmi M. Fileja: »Dobri Jezus« in »O Jezus, sem pripravljens«. Mehki, melodiozni akordi so dovolj zgovorno pričali, kakšno dušo je imel pokojni profesor.

Moški zbor iz Jazbin nam je pod vodstvom Zdravka Klanjščka zapel tri lepe Filejeve pesmi: »Sredi zimes«, »Zato pa sončka nis« in »Od radosti srca«. Tudi te svetne pesmi pokojnega profesorja so izvenele kot molitev, tako občuteno so bile podane.

Nastopil je še moški zbor iz Pevme pod vodstvom Franca Valentiničiča. Mladi pevovodje, ki so vsi izšli iz Filejeve šole, so na tem večeru pokazali, kako globoko so doumeli slovensko pesem, za katero jih je navdušil prof. Filej. Pevski zbor nam je zapel dve lepi pesmi, Filejevo »Pojdem med polja« in Vodopivčovo »Bolečina«.

V odmoru med nastopom enega in drugega zbora sta se v imenu Tržčanov in Korošcev poklonila spominu pok. profesorja msgr. dr. Lojze Skrl iz Trsta in č. g. Vinko Zaletel s Koroške. Oba sta nanizala vrsto spominov, ki so ju vezali na nepozabnega in prezgodaj umrlega profesorja.

Zaključni pesmi Filejevi, »Kaj pa ti fantič« in »Venite, rožice moje«, pa nam je zopet zapel mešani zbor »Lojze Bratuž«. S tema nepozabno lepima pesmima se nisimo poslovili od priljubljenega prof. Mirka Fileja, kajti

v trpki duši
spomin se tvoj ne zruši,
tam nosim vkljenjen tvoj smehljaj.

P. Z.

Katoliško življenje v Franciji

(Nadaljevanje in konec)

5.: Kako poteka to delo duhovnikov?
Odg.: Z dovoljenjem cerkvenih oblasti se več duhovnikov združi, da pod vodstvom enega oskrbujejo več župnij po strogo določenem načrtu. Zive v nekaki redovniški skupnosti in se zlasti odlikujejo po evangeljskem uboštvo, kar na množice v današnjem zmaterializiranem ozračju posebno ugodno vpliva. Izreden doprinos k verski poglobitvi širokih množic imajo skrbno pripravljena škofijska romanja v Lurd; trajajo cel teden in se vrše v obliki nekakšnih ljudskih duhovnih obnov pod Marijinim vodstvom; navadno vsi udeleženci prejmejo lepo pripravljene svete zakramente. Posebno skrbno organizirajo vsako leto romanje vojakov, po številu okrog 40.000, od teh okrog 15.000 vojakov drugih dežel. Tudi državni poslanci in senatorji imajo svoje letno romanje v Lurd.

6.: Slišali smo, da v Franciji vsak otrok prejme dvakrat tako zvano prvo sv. obhajilo; kako je s to rečjo?

Odg.: Pri nas Slovencih se s posebno slovesnostjo obhaja birma, v Franciji pa so bile že od nekaj velike slovesnosti za prvo sveto obhajilo, h kateremu so pred odlokom Pija X. pripuščali otroke navadno po zaključku katekizma, to je po 3. šolskem letu, ko je imel otrok že 11 ali 12 let. Odkar pa je po letu 1905. odlok omenjenega papeža ukazal, naj se otrok pripusti k obhajilu brž ko pride k spoznanju, so uvedli v Franciji tako zvano privatno obhajilo, ki ga otroci prejmejo že v prvem letu katekizma.

Nato se verniki pouk nadaljuje in otrok prejme po tretjem letu sv. birmo in ob zaključku katekizma, kot pravijo Francozi, to je okrog 13. ali 14. leta pa tkzv. slovesno obhajilo, kjer obnove krstne obljube. V tej dobi že vedo, zlasti po temeljitem študiju krščanske nauka, kakšno obveznost nalaga vsakemu verniku zakrament sv. krsta. Naj pripomnimo še to, da vsi pristopijo k obhajilni mizi v enotnih, skromnih, a zelo značilnih oblačilih. — Opravljeno pri-

vatno obhajilo, birmo in slovesno prvo obhajilo vpišejo v župnijske matične knjige. Kdor nima tega vpisa, mora najprej napraviti nekaj tednov nadomestnega verskega pouka s prejemom zakramentov, šele potem se more cerkveno poročiti. Pri takih zakasnelih ptičih se seveda zvrši obenem s poroko tudi birma in slovesno obhajilo. — Pravilo je, da se vsi otroci na slovesno prvo obhajilo pripravijo s tridnevni duhovnimi vajami. Iz izkušnje vem, da so take duhovne vaje, če so prirojene res otrokovi duševnosti, nekaj nepozabnega za mladino.

7.: Ali se, že poznajo sadovi te obsežne in načrtne katehētične vzgoje otrok in dorasčajoče mladine?

Odg.: V polpretekli dobi se je prav dorasčajoča mladina skoraj popolnoma oddaljila od Cerkev, danes velik del fantov in deklet, ki zapustijo šole, nadaljuje oblikovanje svojega značaja v dobrih organizacijah. V teh se vadijo opazovati potrebe svojega okolja in nastopati kot praktični katoličani na vseh področjih. Kot drugod po svetu, je tudi med francosko, zlasti študirajočo mladino, predstavljal naraščajoča pokvarjenost resen socialen problem. To je dalo povod, da je država uvedla tudi na državnih šolah neobvezen pouk verouka; vsakemu učnemu zavodu je dodeljen od cerkvene oblasti duhovnik, ki je veroučitelj, zlasti pa svetovavec dijakom in profesorjem pri vzgoji. Mnogo profesorjev, ki je glasovalo proti tej novosti na francoskih šolah, se sedaj zelo pohvalno izražajo o vlogi, ki jo imajo duhovniki-asistenti na šolah; pravijo, da so se njim in dijakom odprla nova obzorja, ki jih puhli laicizem ni znal odkriti. Zboljšuje se disciplina pri pouku in medsebojno razumevanje, izpolnjuje se vrzel v državnem učnem sistemu, namreč volje in značaja. Upam, da se bo ta poizkus, ki se vključuje močnemu nasprotovanju prostozidarjev lepo uveljavlja, obrodil kmalu pri francoski študirajoči mladini bogate sadove.

RAZNE NOVICE

Nenavadna železniška nesreča

Železniške nesreče, manjšega in večjega obsega, so v zadnjem času v Italiji kar na dnevnem redu. Do nenavadne nesreče pa je prišlo v petek 28. septembra zvečer na postaji Sv. Lucije v Benetkah. »Rapid«, ki prihaja ob 20.15 iz Vidma, zaradi okvare, ki je nenadoma nastala pri zavarah, ni mogel zmanjšati brzine, kakor običajno, kadar pripelje na postajo. Vlak je zato s precejšnjo brzino pridrvel na postajo, podrl odbijače ter enega od stebrov, ki držijo streho, zavozil na peron ter se ustavil šele, ko se je zaril v stene postajne restavracije. Pri tem je našel smrt neki natakar in neki drugi moški. Ranjenih pa je bilo več oseb. Med potniki v vlaku in na postaji, ki je bila v tisti uri zelo oblegana, pa je nastal silen preplah.

Strašne posledice poplav v Kataloniji

Pretekli teden je na področju Katalonije v Španiji divjal silen vihar z nalivi, ki so nenadoma spremenili ulice v pravcate reke, ki so odnašale vse, kar so na poti dobile. Število smrtnih žrtev je zelo visoko. Uradno so jih doslej ugotovili 351, 372 pa še pogrešajo, nad 200 pa je ranjenih. Po večini so to delavci in prebivalci raznih mest, kjer je razbesnela voda porušila več tovarn. Do katastrofe je prišlo tako nenadoma, da se mnogi niso utegnili rešiti. Dolge mesece ni deževalo in prebivalstvo je z veseljem pozdravilo prve kaplje, ne vedoč, da se bodo kmalu spre-

nile v veletok. Zamašili so se odtoki, zrušile mestne kanalizacije in voda je v trenutku preplavila hiše, tovarne in začela svojo uničevalno delo. Škoda je ogromna. General Franco je zaukazal, naj bo prvi oktober, ki je v Španiji državni praznik, obletnica, ko so falangisti prišli na oblast, spominski dan žrtev poplav. Od vseh strani prihaja pomoč prizadetemu ljudstvu. Med prvimi v tej dobrodelni akciji se je odzval sveti oče, ki je poleg izdatnega daru poslal barcelonskemu škofu tolažilno pismo sočutja s tako prizadetim prebivalstvom Katalonije.

Povečanje koprškega pristanišča

Koprsko pristanišče so sedaj opremili na poseben način, da omogočijo zorenje sadja. Koper je morda izbran, da postane največji sadni »nasad« v Jugoslaviji. Nove pristaniške naprave, ki so jih zgradili po vzorcu Hamburga, lahko omogočijo zoričev iz meseca v mesec za banane, limone in oranže, ki prihajajo iz novih afriških držav, proti katerim gleda Beograd z velikim zanimanjem.

ZA DOBRO VOLJO

V Jugoslaviji kakor v Parizu
»Si slišal kako dobro, da je sedaj v Jugoslaviji? Pravijo, da dobiš tam vsega kakor v Parizu.«

»Čudno, da se nobeden od naših titovcev tja ne preseli, ko je tukaj tako pomankljaj!«

»Čudno res, na to nisem niti malo pomislil.«

»Prvi, ki se približa, ga zdrobim na drobne kosce!«

To je bilo smeja za vse. Seveda, kdor bi rad šel v novo kolonijo, bo moral imeti zadostno število točk, ki si jih bo nabral s svojo pričujočnostjo v cerkvi, zlasti pri nedeljski maši.

Končno je izšel tudi župnijski vestnik z umetniško izdelanim naslovom »Vzemi in beri«. Naslovna stran je bila kar privlačna, zato se je hitro razširil in so bili z njim zadovoljni celo najbolj zahtevni. Vsakega, ki je prišel v cerkev za kak pogreb, krst ali poroko, je Mijo naročil nanj brezplačno za pol leta.

Kaj vse je naredil ta mladi duhovnik v kratkem času!

A počasi, počasi je le začel čutiti težo vsega tega apostolskega dela. Čeprav so mu pomagali mnogi in na vseh področjih, se je le čutil utrujenega in zbitega.

(Se nadaljuje)

Filmska industrija

Zdi se, da bodo namestili v prostorih tržaškega velesejma filmske ateljeje za produkcijo notranjih scen filmov. Večina osebja bodo zaposlili v Trstu in s tem znatno pomagali tržaški delovni sili.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Slovenski župnik na Tirolskem

Tridentinska nadškofija je imenovala za novega župnika v kraju Ortisei-St. Ulrich dr. Jožeta Pavliča. Dr. Pavlič je študiral v Rimu, leta 1944 prejel mašniško posvečenje in po vojni kot duhovnik ljubljanske škofije zaposlil v Tridentu za službeno mesto. Nekaj let je bil kaplan v Eppanu, kjer je skrbel predvsem za italijanske vernike, nato v Kalternu in zadnji dve leti je bil katehet na nemških osnovnih šolah v Bocnu.

Ortisei (Valgardena) je važno mednarodno letoviško središče in kraj, kjer bivajo tudi Ladinci. Steje 4 tisoč prebivalcev, v poletnem času doseže 10 tisoč. Prebivalci se v velikem številu bavijo z izdelovanjem »svetnikov«, oltarnih kipov, jasic itd.

Dr. Pavliču želimo na tako odgovornem mestu obilo božje pomoči!

Dve novi knjižici

Za rožnovensko nedeljo smo dobili novo knjižico z naslovom: Sveti rožni venec. Vsi, ki radi molijo rožni venec, bodo knjižico pozdravili. Ko jo preberejo, jo bodo še večkrat brali, ker je zelo praktična za premišljevalno molitev rožnega venca. Knjižica je obenem poučno sredstvo za širjenje molitve rožnega venca. Zlasti takšne koristne knjižice naj se zelo razširijo!

Druga knjižica, ki jo mnogi že poznate, je posvečena škofu Antonu Martinu Slomšku. Izšla je ob stoletnici Slomškove smrti. Pisatelj Fr. Hrastelj v prikupni obliki razgrinja življenje velikega škofa, tako služnega za Cerkev in dom. Tudi ta knjižica na 48 straneh naj pripomore, da se med nami budi zanimanje za škofa Antona Martina — božjega moža.

Cena vsake knjižice 50 lir. Priporočamo!

Radio Trst A

Teden od 7. do 13. oktobra

Nedelja: 9.30 Slovenske zborovske skladbe. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »V srcu pragozda«. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 16.00 Popoldanski koncert. — 21.00 Iz slovenske folklore: (2) »Lepše rožce nej na svet, ku je ta vinska trta«. — 21.30 Sodobna simfonična glasba.

Ponedeljek: V odmoru ob 12.00 uri: Iz slovenske folklore: (2) »Lepše rožce nej na svet, ku je ta vinska trta«. — 19.00 Radijska univerza: Spoznavajmo naša živila: (2) »Prehrambena načela - 2. del«. — 20.30 Bedrich Smetana: »Prodana nevesta«, opera v treh dejanjih.

Torek: V odmoru ob 12.00 uri: Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Orkester v preteklih stoletjih: Nikolaj Rimsky-Korsakov: Zlati petelin, operna suita. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Zgodba Pavla Diakona: 6. oddaja. — 21.30 Koncert violinista Karla Rupla, pri klavirju Livia D'Andrea Romanelli. — 22.00 Socialne vede: »Problem oblasti«.

Sreda: 18.30 Julijski in furlanski skladatelj - Ilersberg. — 19.00 Higiiena in zdravje, s posvetovalnico dr. Milana Starca. — 20.30 »Zlomljena kitara«, radijska fantazija. — 22.00 Iz italijanskega glasbenega ustvarjanja: Neapeljsko gledališče »San Carlo« (1) »Prva leta kraljevskega gledališča San Carlo«.

Četrtek: 18.30 Iz ciklusa koncertov Tržaške ljudske univerze - sezona 1961-62. — 19.00 Za Valsoverjem po naši deželi - 15. oddaja. — 20.30 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije.

Petek: 11.45 Vrtiljak, pester spored lahke glasbe. V odmoru, ob 12.00 uri: Pomenek s poslušavkami. — 18.30 O glasbeni interpretaciji - 2. oddaja. — 19.00 Clovek in cesta: Rafko Dolhar: (15) »Ali se pri prometni nezgodi še lahko reši«. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Novele in črtice: Fra Domenico Cavalca: »Legenda o sv. Pavlu Puščavniku«.

Sobota: V odmoru ob 12.00 uri: Zgodovinske zanimivosti. — 14.40 Jugoslovanske ritmične popevke. — 17.00 Z nastopa gojencev Glasbene Matice v Trstu. — 19.00 Tržaški obiski: (14) »Sv. Križ«. — 20.40 Slovenski vokalni oktet. — 21.00 »Kratka zgodba«, radijska igra.

Pokojni prof. Filej s svojim goriškim zborom »Lojze Bratuž«

PIERRE L' ERMITTE

40

Najboljša izbica

POVEST DOBRIH LJUDI

Župnija, v kateri je deloval Mijo, je spreminjala svoj obraz. Razne ustanove so vodile osebe bogate, na življenjskih izkušnjah, resne pri svojem delu, ki so imele čas in tudi gnotna sredstva, da so delo podpirale. Sadovi truda in naporov so postajali vidni. Otroci so pozdravljali duhovnike na ulicah, ko so jih prejšnje čase njihovi očete zaničevali in preklinjali Boga, če so jih srečali.

Četrtek je bil v oratoriju dan zabave in razvedrila. Največkrat so se otroci peljali po predmestju v starem, zarjavelem kamionu, ki so ga nazivali »Zmaj«. Služil je bolj za reklamo kot za drugo, da je ljudi opozarjal, da v župniji obstaja ora-

torij; obenem je bil vabilo zanj. Daroval ga je Miju po posredovanju Lenke, gospodar nekega prevoznega podjetja, ki je obogatel in včasih dal tudi kaj v dobrodelne namene. Njegova hči je obiskovala šolo, kjer je bila Lenka ravnateljica, in se je sam rad malo postavil s svojo darežljivostjo pred njo.

»Zmaj« ni služil le za izlete, ampak je prevažal mladino tudi v kopališče in na športne tekme. Sportna tekma je bilo že tudi samo plezanje na kamion. Uradno je bilo na njem petdeset prostorov, a je največkrat prevažal okrog sto otrok. Sli so skozi predmestje kriče in pojoč in bili natrpani na vozilu kot mladi petelinčki v kurniku. Očete in matere so jih ob hliših in iz oken veselo pozdravljali, ko se je »Zmaj« oddaljeval s svojim živim tovorom.

Druga velika in privlačna zanimivost je bila napoved, da bo župnija pripravila

stalno poletno kolonijo za fantke župnijskega oratorija. Tudi to pot je priskočil na pomoč nekdo iz sedemnajstega mestnega področja, — vedno ista oseba —, ki je dala na razpolago prostor in stavbo za novo kolonijo.

Nekega večera je bilo v oratoriju predavanje s skioptičnimi slikami, ki je kazalo življenje enega dneva v poskusnem letovanju prejšnjega leta: kohanje, plavalne tekme, šotorenje pod milim nebom, sončenje, ribolov, telovadne vaje. Kako so bili veseli otroci, ko so videli sebe in svoje prijatelje na platnu! Oh, kako so ploskali, ko so videli zopet debelo kuharico Marijo, kako v kuhinji, s kapico postrani, meša v velikem loncu in zopet kako s kuhalnico kot z mečem brani omaro s sadjem in pecivom pred vedno lačnimi fantiči. Zdelo se jim je, da slišijo njene grožnje:

TRŽAŠKE NOVICE

K volitvam v tržaški občini

V slogi je moč

Po vsej tržaški občini, od mesta preko Katinare, Bazovice, Padrič, Gropade, Trebč in Opčin pa do Kontovela, Proseka in Sv. Križa, so naši ljudje z zadovoljstvom pozdravili program skupne Slovenske liste. Zelo veseli in navdušeni so resnično skupnega nastopa vseh narodno, krščansko in socialno zavednih demokratičnih skupin, tako da bomo v tržaški občini Slovenci enotno nastopili in pokazali, da še živimo, da nas je še nekaj, da se upamo pokazati in se ne skrivamo za Italijansko komunistično partijo ali Italijansko socialistično stranko. Tisoč let smo živeli na tej zemlji ni se nismo skrivali, ko so bili veliko hujši časi. Ne razumemo, zakaj bi se morali skrivati in postati sateliti neslovenskih strank ravno mi in si nakopati pred zgodovino odgovornost, da smo se sami odpovedali svoji najvažnejši narodni pravici ravno zdaj, ko nas nihče k temu ne sili.

NASE POLITIČNO PREDSTAVNIŠTVO JE POTREBNO

V programu skupne Slovenske liste je lepo povedano, da Slovenci moramo imeti lastno politično predstavništvo, kajti le to nam v demokratično urejeni državi omogoča, da narodna manjšina izpriča svoj obstoj in kot posebna jezikovna skupina sodeluje pri javni upravi. V neslovenski stranki bo Slovenec težko branil naše koristi. To so lepo dokazali komunisti in socialisti, ki so se v Trstu pridružili, da bodo v rimskem parlamentu pri glasovanju o pravilniku za deželo Furlanija - Julijska Benečija zahtevali posebne popravke za zaščito slovenske manjšine, v Rimu pa so na svojo obljubo pozabili in se mirne vesti odpovedali omenjenemu popravku. Ne glede na to, koga je kdo prej volil, bomo le-tos vsi zavedni Slovenci glasovali za skupno Slovensko listo, ki je lista slovenske edinosti. Le slovenske stranke in skupine bodo branile Slovence. V slogi je moč. To povejmo tudi tistim, ki navadno ne berejo »Katoliškega glasa«, a so narodno zavedni in se zato ne smejo dati zaslepiti komunistom ali socialistom.

HVALA PREDLAGATELJEM

Naši zastopniki so v najkrajšem času zbrali zadostno število ljudi, ki so takoj šli podpisat polo kot predlagatelji Slovenske liste. Vsi so to z veseljem storili. Slovenska katoliška skupnost v Trstu se vsem

turnega kluba s prijetno trodejanjo Postrežek. Večina igravcev še ni nastopala veliko na odru, a pod večšo roko prof. Peterlina so v igri popolnoma uspeli. Pokazali so, da lahko od njih še veliko pričakujemo. Gledavci so mlade igravce nagradili z bogatim ploskanjem. — Upamo, da bomo mlado skupino še kdaj videli na našem odru.

Opčine

Zadnje nedeljo smo spremili k zadnjemu počitku vsem dobro znanega Ignacija Guština. Dosegel je visoko starost: rodil se je v Sežani leat 1875. Bil je prava kraška korenika, delaven in podjeten. Baval se je s kamnosekim delom. Njegovo glavno delo je stranski oltar v openski župni cerkvi, posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Napraviti ga je dal domačin pok. Hervat in je bil izdelan leta 1921. To je tisti Hervat, ki je po prvi svetovni vojni vtil na lastne stroške vse tri zvonove. Poleg oltarja je pokojni izdelal tabernakelj na Plavjah in razna dela v drugih cerkvah; posebno spomenike na pokopališču na Opčinah, kot npr. onega za pok. dekana Zinka, in v okolici.

Pokojni je bil milega značaja, rad je pomagat vsakemu. V življenju je bil težko preizkušen; posebno tedaj, ko so mu v mladih letih umrli trije sinovi, od katerih je eden našel smrt pod openskim tramvajem. Po smrti pokojne žene je živel s svojo hčerjo. — Naj mu bo Bog dobri plačnik!

Shod tržaških ministrantov

Kar na tihem so priredili svoj stanovski shod tudi tržaški mašni strežniki. Dne 20. septembra so se zbrali v Dolini; skupno jih je bilo 92. Misliše si vso to množico fantičev v slikovitih ministrantskih oblekah v lepi dolinski cerkvi, kjer so imeli službo božjo; sv. mašo je daroval g. dekan Silvani, strežnikom je govoril g. M. Gerdol. Strežniki so ostali ves dan v Dolini in v lepem dnevu doživljali svoj shod. Po kosilu so napravili kratek izlet na Prebeneg in vsaj nazaj proti Dolini malo pešali, kar je za današnje razmere že nekaj izrednega.

Sedaj je v pripravi stanovska knjižica za strežnike. Drugo leto mislijo naši ministranti imeti svoj shod v tržaškem semenišču. Skrb za strežniške shode je poverjena Marijanišču na Opčinah.

GORIŠKE NOVICE

Pokrajinska uprava za univerzitetne študente

Pokrajinska uprava bo razpisala vsako leto natečaj za podpore univerzitetnim študentom in študentom višjih šol, ki živijo v goriški pokrajini. Prosilec pa mora imeti učni uspeh z najmanj 21/30, imeti mora stalno bivališče na Goriškem vsaj dve leti in družinski dohodki ne smejo presežati 1.000.000 lir letno. Posamezen prosilec bo prejel najmanj 50.000 lir in ne več kot 1/20 celotne, za podporo določene vsote.

Ovadb proti Burrificio Alto Isonzo

Proti Burrificio Alto Isonzo je bila v teh dneh ponovno vložena ovadba zaradi potvorjenega masla. Polcija je ugotovila, da so v tem podjetju že leta 1954 začeli mešati maslo z margarino in sicer po 20 do 25 kg na dan. V poznejših letih pa so te količine narastle na 250 kg dnevno. Tako potvorjeno maslo so nato prodajali pod različnimi etiketami raznim razprodajavcem, kar ga je ostalo, pa so kljub temu, da je bilo že skvarjeno, znova predelali. Vse te potvorbe največ škodijo srednjemu in revnejšemu sloju, ki si ne more privoščiti prvovrstnih in najdražjih

Koroški oktet v Bazovici

V Bazovici je v soboto gostoval koroški Akademski oktet s svojim peštrim mednarodnim sporedom.

Dvorana bi morala biti ob tej priliki za polovico večja, toliko ljudi je bilo navzočih. Veliko nas je stalo in zadnji prišleci so se morali zadovoljiti, da so pri odprtih vratih dvorane v veži poslušali.

Kako izbrano dovršeno so peli priča dejstvo, da jih je občinstvo po vsaki pesmi nagradilo s prisrčnim ploskanjem, na koncu pa z nepretrganim ploskanjem doseglo, da so zapeli še dve pesmi. Peli so umetne, poskočne in otožne slovenske pesmi in celo vrsto pesmi v različnih drugih jezikih. Vse pesmi so peli na pamet in zanimivo je tudi, da je bila izgovorjava v drugih jezikih naštudirano dovršena.

Iz srca smo odličnemu oktetu hvaležni in mu voščimo povsod obilo uspeha. Upamo, da nas bodo še obiskali, saj je res, kar pravi škof Slomšek: »Slajše stvari na svetu ni, kakor je lepa pesem...«

Zgonik

Preteklo nedeljo 30. septembra je bilo v Zgoniku opisalo, počastili smo svojega zavetnika sv. Mihaela nadangela. Lepo jesensko vreme je privabilo nekaj več ljudi v našo župno cerkev. Zjutraj ob 8^h je bila prva sv. maša s skupnim sv. obhajilom, ob 10.30 pa petja, pri kateri je lepo pridigal g. Ivan Kretič. Poudaril je, da imamo Zgoničani velikega zavetnika. Sv. Mihael je velik svetnik, saj ga sveta Cerkev vsak dan kliče na pomoč proti hudobnim duhovom. On se je od začetka svojega bivanja odločil, da bo služil le Bogu, da bo vršil njegovo voljo, da se bo vojskoval za božje pravice. Zaradi tega so ga že v stari zavezi izvolili za posebnega zavetnika izvoljenega naroda, v novi zavezi pa sv. Cerkev, ki je božje kraljestvo na zemlji. Zato se zgoniški verniki moramo z zaupanjem zatekati k sv. Mihaelu, kakor naši predniki, zlasti v boju proti hudobnim duhovom, ki tudi pri nas delujejo za pogubljenje duš s tem, da širijo usodne zmete, krađejo vero iz duš in pohujšujejo že otroke. A gorje pohujšljivcem, katerih se poslužujejo ti zli duhovi!...

Po sveti maši se je razvila procesija z Najsvetejšim okrog vasi. Težko nam je bilo vsem, ko smo videli, da ceste, po katerih je šel sam Kralj vekov v podobi kruha, niso bile nič osnažene, tudi če je bilo pravočasno toliko priporočeno. Nekaj let se že to ponavlja, odkar vodi našo občino levičarska koalicijska. Z besedo skušajo dokazovati, da niso proti veri, da so za kulturo in omiko, njih dejanja pa drugačno besedo govore. Tako ravnanje žali čut slehernega vernika, ki v presv. Evharistiji vidi središče kršč. bogoslužja. Procesijo po vasi z Najsvetejšim je vedno nekaj slovesnega, za vodilne in odgovorne ljudi naše občine pa vse to nič ne predstavlja. To se izplača si zapomniti za čas, ko se izbirajo predstavniki občine v Zgoniku. Taki predstavniki ne delajo časti zgoniškim vernikom in častivcem velikega zavetnika sv. Mihaela nadangela! P. A.

Spremembe ravnateljev

Ob začetku šol. leta imamo razne novosti. Predvsem to, da je Sol. skrbništvo kar nepričakovano pretekli petek spremenilo šol. ravnatelje v Gorici, in sicer je bil ravnatelj Rožič imenovan za ravnatelja višje gimnazije in liceja kot do sedaj ter še nižje gimnazije; dosedanj ravnatelj nižje gimnazije dr. Nemeč pa je postal ravnatelj učiteljskega in ohranil še nadalje ravnateljstvo strokovne šole. V zvezi s tem so premestili tudi sedež šol. Učiteljske ostane še nadalje v ul. Croce, kamor se je preselila tudi strokovna šola. Nižja in višja gimnazija ter licej pa bodo v ul. Randaccio.

Te nenadne spremembe tik pred začetkom šole so mnoge neprijetno prizadele, zlasti ker jim ne vidijo pravega razloga.

Ureditev stolic

na nižjih srednjih šolah

Odkar so bile uzakonjene naše šole, je šel boj za to, da se uredi tudi učni stalež na naših srednjih šolah. Sedaj je ministristvo začelo tudi to izvajati. Na nižji gimnaziji so ustanovili stolice za slovenski jezik, latinščino, zgodovino in zemljepis za vsak razred, podobno kot je urejeno na ital. šolah. Poleg tega sta še dve stolici za italijanščino, vsaka po 12 ur, ter stolica za risanje in stolica za matematiko.

Na strokovni šoli so tudi ustanovili podobne stolice, samo da so tam združili večje število ur za posamezne stolice. Posebno je prizadet profesor trgovinstva, ki ima 24 ur tedensko.

Na višjih šolah je pa ostalo še vedno kot je bilo. Ker se je pa ministristvo zagnalo, je upati, da bodo tudi na ostalih šolah uredili stalež in vse ostalo, kar še manjka za redno delovanje slovenskih šol.

Novi redni profesorji

Profesor telovadbe na slov. srednjih šolah v Gorici dr. Martin Kranner je postal redni profesor iz svoje stroke. Prav tako profesorica Ema Saurin por. Palange. Čestitamo!

Podgora

V naši cerkvi je cela vrsta obnovitvenih del, ki so se začela to poletje, a so bila potem precej zadržana zaradi znanih stavk v avgustu: veliki oltar, oba stranska oltarja, premostitev obhajilne mize, razna popravila po cerkveni ladji, nova električna napeljava, prebarvanje cerkve in slednjič še nove moderne orgle.

V nedeljo 7. oktobra bomo gledali že del teh novosti. A glavna in centralna stvar bo ta praznik v naši duši pobožnost do rožnovenske Matere božje. Marijin kip bo kot druga leta priromal od kapelice v našo cerkev že v četrtek zvečer, da bomo vse tri večere ob 6^h imeli sveto mašo in posebno pobožnost v čast naši nebeški Kraljici. V nedeljo pa se bomo zbrali vsi domačini in številni naši dobri znanci in Marijini častivci iz goriškega mesta in vseh okoliških župnij, da ob 2^h popoldne začnemo sveti rožni venec s petjem in ofrom, kjer bomo prejeli tudi prav lepe podobice. Razvrstili se bomo nato v lepo procesijo, ki — kot lani — bo šla po istih bližnjih ulicah in se končala pri sveti kapeli, kjer bo še sklepna sveta maša.

Športni dan v Katoliškem domu

Pokal »Mirko Filej«

Pok. prof. M. Filej je bil tudi med ustanovitelji športnega združenja Olympia, ki deluje v okviru oratorija Dominik Savio. Živo se je zanimal za rast združenja in bil vesel uspehov, ki so jih dosegali atleti Olympia. Komaj je letos za veliko noč prišel iz bolnišnice, je že prišel gledat svoje varovance, ko so se merili v odbojki z močnejšimi Kanalčani. In še celo na smrtni postelji je hotel vedeti, kako gre z Olympio.

V spomin na nepozabnega pokojnika je športno združenje Olympia osnovalo tekmovanje za pokal »Memorial - Mirko Filej«.

V nedeljo, ko se je obhajal Dan lahke atletike v okviru državne lahkoatletске zveze, katere član je tudi Olympia, se je na igrišču Katoliškega doma vršilo prvo tekmovanje za pokal M. Filej. Udeležilo se ga je lepo število fantov iz mesta in z dežele. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Skok v daljavo: 1. Bensa Dušan, Pevma m 5,11 (točk 779); 2. Svab Dušan, Trst, 4,88 (722); 3. Valentinčič Emil, Pevma, 4,76 (691).

Skok v višino: 1. Bensa Dušan, m 1,57 (točk 913); 2. Prinčič Jože, Sovodnje, 1,57 (913); 3. Svab Dušan, 1,40 (721).

Met krogle (5 kg) - naraščajniki: 1. Prinčič Jože, 10,28 (734); 3. Humar Dominik,

ičič Jože, 11,66 (832); 2. Peršolja Boris Steverjan, 8,27 (578).

Met krogle (5 kg) - mladinci: 1. Kogoj Lucijan, Gorica, 10,68; 2. Pavlin Damjan, Standrež, 9,10.

Met diska (1,5 kg) - naraščajniki: 1. Valentinčič Emil, m 25,75 (557); 2. Tomšič Marjan, Sovodnje, 21,70 (455).

Met diska (2 kg) - mladinci: 1. Pavlin Damjan, m 25,10.

Met kopja (0,600 kg) - naraščajniki: 1. Peršolja Boris (m 26 (597); izven konkurence: Prinčič Jože, 34,36 (759).

Met kopja (0,800 kg) - mladinci: 1. Kogoj Lucijan, m 33,40; 2. Pausic Jordan, Gorica, m 22.

Skok s palico: 1. Svab Dušan, m 2,25; 2. Mozetič Mitja 2,05; 3. Pausic Jordan 2,05.

Pokal M. Filej si za leto 1962 delita Prinčič Jože in Bensa Dušan, ki sta dosegla enako število točk pri skoku v višino (913 točk).

RAJBELJ

Tudi smrt ima svojo tehniko. Tako sem pred kratkim bral v nekem časopisu. Odhajajoči iz te solzne doline v boljše perspektive, ki se kar nekam pretirano hitro selijo in nas zapuščajo, dajo misliti v resničnost zgornje trditve. Saj se človeku kljub naglemu napredku tehnike, vedno nekam zelo mudi. Manj imamo časa kot naši predniki. Ko s traktorjem kmet orje zemljo, že se mu mudi, da ne zamudi kina, televizije, kavarne... Vsa kaže nekam hitreje priti. Kam? Sam si ne ve odgovora. ***

Dne 25. septembra je v videmski bolnici umrla Elizabeta Valas, žena tukajšnjega upokojenega rudarja Mihaela. Učakala je 63 let. Pogreb je bil dne 27. sept. — Možu in otrokom izrekamo iskreno sožalje.

Zidava cerkve lepo napreduje. — Jesen nas je zajela in gozdovi so zadobili očarljivo pestro barvo. Puške pridno pokajo po naših vršcih, saj je sedaj čas lova na game, ki se ga pridno poslužujejo lovci in še bolj divji lovci.

Po novem letu se nam obetajo sindikalne borbe. Do tega časa nas veže 25 mesečno premirje, sklenjeno ob zadnji stavki. Med tem se je nabralo mnogo problemov, n. pr. skrajšanje delovnega urnika, boljši delovni pogoji, povišanje plač, izboljšanje stanovanj itd.

Uveljavitev jugoslovanskega kina

Petnajst držav, med katerimi je bila tudi Jugoslavija, se je udeležilo prve mednarodne filmske razstave gibljevih slik, ki je bila v Riminiju. Pri tej mednarodni razstavi se je odlikovala mlada jugoslovanska filmska produkcija, ki je dosegla z Vrbaničevim »Nadzornikom z masko« drugo nagrado med zabavnimi filmi. Pokal pa je dobil tudi film »Kostur« postavi zamku.

Odličan uspeh je dosegel jugoslovanski film na dokumentarnem festivalu v Bergamu. Dve prvi nagradi sta bili podeljeni dvema jugoslovanskima dokumentarjema: »Pravdi« Ante Babaja in »Boomerang« Borisa Kolarja.

OBVESTILA

GLASBENI TEČAJI »Slovenske Prosvetne Matice«: Slovenska Prosvetna Matica bo letos obnovila glasbene tečaje posameznih instrumentov. Vršili se bodo zopet glasbeni seminarji, odnosno predavanja o glasbeni zgodovini, glasbenem oblikoslovlju in nauku o razvoju instrumentov. Po možnosti bo ustanovljen tudi mladinski pevski zbor. Obisk seminarjev in pevskega zbora je brezplačen. Prijave se sprejemajo dnevno od 10. do 12. ure na sedežu v ulici Machiavelli št. 22/II. Začetek tečajev bo 15. oktobra t. l. Prijave se sprejemajo tudi telefonično 36275.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: N. O. 10.000; S. Trampuš 3.000; N. N. 1.000; K. P. 3.000; pri loteriji 5.000; v spomin pok. Pine Bizjak so darovali: Giorgio Cerniani 1.000, B. P. 3.000, Ernesta Rudeš 400, družina Okretič 1.000 lir. — Bog plačaj!

Za rojanski odsek Vincencijeve konference: gdč. Imperia Del Bosco v spomin pok. Pine Bizjak 5.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

V nedeljo 7. okt. rožnovenska procesija v Podgori ob 14.30. Pridite!